

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК»

Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітньо-професійна програма	«Прикладна статистика та бізнес-аналітика»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	4 семестр
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Новіченко Людмила Степанівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/novichenko-lyudmyla-stepanivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail), сторінка курсу в Moodle	E-mail: LSNovichenko@nasoa.edu.ua Сторінка курсу на платформі Moodle: https://dist.nasoa.edu.ua/course/view.php?id=191
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Наявність систематичних та ґрунтовних знань з компонентів професійної підготовки освітньо-професійної програми, зокрема «Мікроекономіка».

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
	5	150	36	18	96	Екзамен

Опис дисципліни	Навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік» є обов'язковою компонентою навчального плану. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів сучасної системи знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології облікового відображення господарської діяльності, особливостей техніки бухгалтерського обліку, порядку організації обліку на підприємстві, вивчення загальних засад регулювання бухгалтерського обліку в Україні. Завдання вивчення навчальної дисципліни: вивчення принципів та завдань бухгалтерського обліку; забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність; набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації; формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; надання
------------------------	--

	загального розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Результати навчання	Здобувач вищої освіти повинен знати: – основні поняття та наукові основи дисципліни; – принципи та методи бухгалтерського обліку; – основні нормативно-правові акти, що регулюють ведення бухгалтерського обліку; – План рахунків бухгалтерського обліку; – вимоги до форм та змісту первинного, синтетичного та аналітичного обліку; – сутність елементів методу бухгалтерського обліку; – зміст та структуру бухгалтерського балансу; – різницю між активними і пасивними статтями балансу; – порядок зміни балансу під впливом різних господарських операцій; – зміст рахунку бухгалтерського обліку та подвійного запису; – структуру плану рахунків і призначення рахунків окремих класів; – класифікацію майна підприємства та джерел його утворення; – методичні положення облікового відображення активів, капіталу та зобов'язань підприємства; – методичні положення облікового відображення доходів, витрат і фінансових результатів підприємства; – вимоги до форм та змісту фінансової звітності підприємства. Здобувач вищої освіти повинен вміти: – відображати господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку; – здійснювати відповідні розрахунки, обробку документів та їх перевірку; – пояснити зміст кожного з принципів бухгалтерського обліку; – складати і “читати” бухгалтерський баланс; – розкривати економічний зміст бухгалтерських проводок, вести синтетичний та аналітичний облік на рахунках обліку, заповнювати форми бухгалтерського обліку; – відображати в обліку всі господарські операції, пов'язані з необоротними активами, запасами грошовими коштами та дебіторською заборгованістю, власним капіталом, зобов'язаннями підприємства; – відображати в обліку доходи, витрати і фінансові результати за різними видами діяльності підприємства.
Професійні компетентності	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки. ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.
Програмні результати навчання	ПРН 10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності. ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

	ПРН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
Програма навчальної дисципліни	Змістовий модуль 1. Основи бухгалтерського обліку, його предмет та метод. Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку. Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку. Тема 3. Бухгалтерський баланс. Тема 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. Змістовний модуль 2. Бухгалтерський облік активів, капіталу та зобов'язань, доходів та витрат підприємства. Тема 5. Облік активів підприємства. Тема 6. Облік власного капіталу. Тема 7. Облік зобов'язань підприємства. Тема 8. Облік витрат підприємства. Тема 9. Облік доходів та фінансових результатів діяльності підприємства. Тема 10. Фінансова звітність.
Методи навчання	У процесі викладання дисципліни використовується кредитно-трансферна система організації навчального процесу, що відповідає вимогам ЄКТС. Для досягнення навчальних завдань, загального розвитку особистості, професійної підготовки доцільно використовувати різні методи навчання, а саме: словесні (розповідь, пояснення, лекція, консультація); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (практична робота, тестування, ситуаційні завдання); за характером логіки пізнання: (аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний); за рівнем самостійної розумової діяльності (проблемний, частково-пошуковий, дослідницький); за рівнем інноваційності (ситуаційного аналізу, дискусія, робота в групах).
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання
Політики навчальної дисципліни	Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОО є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i> Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО та Положення про академічну доброчесність у НАСОО у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми» Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.

Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОНА, 25 травня 2020 р., протокол № 9.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бухгалтерський облік (загальна теорія): конспект лекцій в схемах і таблицях: Навчальний посібник / Н.М. Малюга, В.М. Пархоменко. Київ: ТОВ «Видавництво «Консультант», 2017. 66 с.
2. Бухгалтерський облік (загальна теорія): практикум: навч. посіб. / М.М. Коцупатрий, М.М. Кругла, О. Г. Бірюк та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 231 с.
3. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т.О. Євлаш. Х.: ХДУХТ, 2019. 182 с.
4. Бухгалтерський облік: підручник / Я.Д. Крупка, З.В. Задорожний, Н.В. Гудзь [та ін.]. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 460 с.
5. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.
6. Давидюк Т.В. Облік, аудит і оподаткування: теорія та практика: навч. посібник / Т. В. Давидюк [та ін.]. Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2021. 607 с.
7. Жук В.М. Розвиток теорії бухгалтерського обліку: інституціональний аспект: монографія. К.: ННЦ «ІАЕ», 2018. 408 с.
8. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», прийнятий Верховною Радою України 16 липня 1999 р., зі змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
9. Іванчук Н.В. Звітність підприємств: навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
10. Кулик В.А., Левченко З.М. Облікова політика підприємства: навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. Київ : SBA-Print, 2019. 238 с.
11. Новіченко Л.С. Бухгалтерський облік та оподаткування фінансової допомоги: актуальні питання. Міжнародний науковий журнал «Економіка. Управління. Інновації». Серія: "Економічні науки". 2023. № 1. URL: <http://eui.zu.edu.ua/article/download/283054/277228>
12. Новіченко Л.С., Подран А.В. Бухгалтерський облік встановлення та використання сонячних електростанцій. Науковий вісник НАСОНА. 2023. № 1-2 (76-77). С. 43-49
13. Новіченко Л.С., Стойка Н.С. Удосконалення документування як елементу методу бухгалтерського обліку в умовах цифровізації економіки. Вісник Хмельницького національного університету. Серія: економічні науки. 2022. № 6. Том 2 (312). С. 214-218. URL: <http://journals.khnu.km.ua/vestnik/wp-content/uploads/2023/02/2022-312-62-36.pdf>
14. Плиса В.Й. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / В.Й. Плиса, З.П. Плиса. – К. : Каравела, 2019. 560 с.
15. Правдюк Н.Л., Коваль Л.В., Коваль О.В. Облікова політика підприємств: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2020. 647 с.
16. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік: навчально-методичний посібник. Старобільськ: ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с.
17. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник друге видання, доповн. і переробл. Київ: Алерта, 2020. 192 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру здобувач вищої освіти отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю здобувач вищої освіти отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Бухгалтерський облік» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КІЛЬКІСТЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- розв'язання практичного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	Від 0 до 4 балів
	- розв'язання теоретичного завдання, формування презентацій	Від 0 до 3 балів
	- усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	1 бал
МОДУЛЬНИЙ КІЛЬКІСТЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 20 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 20 балів
ПІДСУМКОВИЙ КІЛЬКІСТЬ	Екзамен	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
Добре	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних

			завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях тарозрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
<i>Задовільно</i>	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
<i>Незадовільно</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні.Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування, протокол № 1 від 27 серпня 2025 року.